

מקטפת תחתיה. וכו' בזמן, השלישית מתחילה בעסק הבצק, ולשה.

וכשאותה שאופה ראשונה גמרה לאפות, הרי היא מתחילה לעסוק בבצק אחר, ולשה אותו. וכו' בזמן, חבירתה השניה שעד עתה היתה מקטפת, אופה תחתיה. והשלישית מקטפת תחת השניה באותו הזמן.

וכך חוזרת הלילה על עצמה [”חלילה” מלשון מחול, סביב סביב] עד שיגמרו את כל אפיתן. כשהשלישית אופה, השניה מתחילה ללוש, והראשונה מתחילה לקטף. וכן הלאה. נמצא שאף לרגע אין אחת מהן מפסיקה מעסק הבצק.

וכל זמן שהן עוסקות בבצק — אינו בא לידי חימוץ.

שנינו במתניתין: רבי עקיבא אומר: לא כל הנשים שוות. וכו'.

תניא: אמר רבי עקיבא: דנתי לפני רבן גמליאל שהיה שונה כלל, שבכל ענין לשות כאחת, וממתינה האחת עד לגמר אפית השניה, ואפילו ממתנה לגמר שתי אפיות: ילמדנו רבינו! במה אמרת את הכלל: שלש נשים לשות כאחת?

האם דוקא בנשים זריזות, השומרות היטב מחימוץ אף כשהבצק שווה זמן מרובה.

או אפילו בנשים שאינן זריזות.

האם אף בעצים לחים, שנמשכת האפיה בהם זמן מרובה התירו זאת?

או דוקא בעצים יבשים, שבוערים מהר, ואפיתם נגמרת בזמן מועט, שאין בו כדי

רבי עקיבא אומר: אין נראים דברי רבן גמליאל, במה שקבע כלל, ואמר שעד משך זמן של אפית שלש נשים אין העיסה מחמצת.

כי לא כל הנשים שוות. שיש מהן יותר זריזות לשמור מחימוץ, ויש זריזות פחות.

ולא כל העצים שוים. שיש עצים שהיסקם חם יותר ואפיתם מהירה, ויש שאפיתם איטית.

ולא כל התנורים שווין. יש חמים יותר, ויש חמים פחות. וכיון שזמן אפית שלש נשים אינו קבוע, אי אפשר לקבוע כלל על פיו.

לפיכך, נראים דברי חכמים. ולא תתחלנה ללוש בבת אחת.

ועוד אמרו:

זה הכלל: אם האשה רואה כי הבצק שבידה תפח [רוצה לתפוח] — תלטוש [תטבול] ידיה בצונן, ותקטף [תטפח] במים הצוננים על הבצק, שעל ידי כך יצטנן, ולא יחמיץ.

גמרא:

שנינו במשנתנו: וחכמים אומרים: שלש נשים עוסקות בבצק כאחת. אחת לשה, ואחת עורכת, ואחת אופה.

תנו רבנן: זאת שלשה ראשונה, כשגמרה ללוש היא כבר מקטפת [עורכת] את הבצק, וחבירתה השניה לשה תחתיה באותו הזמן.

וכשהראשונה המקטפת גמרה לקטף, הרי היא אופה. ובאותו הזמן, חבירתה השניה